

האם זכות הרופא "להישכח" גוברת על זכות המטופל לדעת?

רשלנות
רפואית
אסף פוזנר



משמעות ההחלטה היא שמטופל של רופא (או מטופל פוטנציאלי) לא יוכל לערוך בידור אם אותו רופא הושעה מהמקצוע בגין רשלנות. יש להניח שהמטופל יתקשה לברר אם הרופא שבחר לטפל בו חויב בעבר בתביעת רשלנות, ובדומה מטופלת לא תוכל לדעת אם הגינקולוג שאליו היא פונה הועמד לדין על הטרדה מינית של מטופלות אחרות. יש בכך כדי לפגוע באוטונומיה של המטופלים לבחור את מי שיטפל בהם.

הרצון להותיר את המטופלים באפלה הוא גם נחלת המקצוע הרפואי בישראל. כשניזוקים ברשלנות רפואית מגישים תביעות, הרי שעל פי הדין פרטיהם אסורים בפרסום. במקרים לא מועטים, פונים הנתבעים ומבקשים "דין זהה" לתובעים. גם הם רוצים שפרטיהם האישיים יישארו חסויים. בנוסף לכך, כאשר מגיעים הצדדים לפשרות – ובמקרים רבים מדובר בפיצוי של מיליונים – מתעקשים הנתבעים שהרופאים ימחקו באופן אישי מהתביעה,

כך שייכתב כאילו הם משלמים את הפיצויים לפנים משורת הדין. אם לא די בכך, הם מתנים את הסכם הפשרה ברשימה גורפת לאיסור פרסום ההסכם (החריג בעניין זה הוא רק אם הנתבעת היא המדינה).

תרבות ההסתרה הזאת אינה משפיעה רק על מטופלים, אלא גם על מעסיקים בתחום הרפואי, שלעולם לא יוכלו לדעת את ההיסטוריה של עובד פוטנציאלי. הסתרה זו אף מונעת ממשרד הבריאות לעקוב אחר מוזיקים סדרתיים, ולשקול פעולה מתאימה למניעת סיכון לציבור. המידע המוצפן הזה הוא בעל חשיבות רבה למטופלים, ואינו רק מידע בעל ערך רכילותי, כפי שנוטים רופאים רבים ומבטחיהם לחשוב. לא מדובר בשאלה אם הרופא בנה בביתו מרפסת ללא היתר, או אם הרופא סוכל ממחלה מסוימת, אלא בנושאים הקשורים קשר הדוק לטיפול – כלומר, יכולתו של הרופא, הנכונות של המטופל לעבור את הטיפול או הייעוץ אצל אותו רופא וכו'. עניין זה מורגש עוד

**מה הציבור צריך להבין מכך
כאשר הוא עושה גוגל על שם
של רופא מסוים? שהמידע
ברשת אינו אמין יותר?**

יותר, לאור העובדה שנותני השירותים (למשל קופות החולים) דואגים לפרט מידע חיובי רב ביחס למומחיות ולמקצועיות של הרופאים. ניתן גם להביט על העניין מזווית אחרת. נניח שמטופלת שואלת במפורש את הרופא אם הוגשה נגדו תביעה על רשלנות, או אם בית משפט קבע שהתרשל, או אם המוסד הרפואי שבו הוא עובד שילם פיצויים בגין מעשים שעשה. האם מותר לרופא לשקר? הזכות להישכח, שלה נתן באחרונה בית המי שפט האירופי תוקף של פסק דין, היא במלים אחרות עידוד תרבות ההסתרה. ומה הציבור צריך להבין מכך כאשר הוא עושה גוגל על שם של רופא מסוים? שהמידע ברשת אינו אמין יותר? הדרך הראויה היא להעמיד מול "הזכות להישכח" של הרופא את "הזכות לדעת" של המטופל, לפחות כל זמן שמדובר במי שעדיין עוסק במקצוע. מן הראוי לאסור על חברות ביטוח ועל מוסדות רפואיים לדרוש הוראות של איסור פרסום בהסכמי פשרה, ואדרבא – לחייבם לדווח למשרד הבריאות על כל מקרה של תביעה ותישולם פיצויים.

ד"ר פוזנר הוא מרצה לרשלנות רפואית בפקולטה למשפטים באוני' העברית, ושותף בכיר במשרד עורכי הדין קמחי, פלד, פוזנר, שילה ושות'



המידע המוצפן הוא בעל חשיבות למטופלים, ואינו רק בעל ערך רכילותי צילום: ניר כפרי (למצולמים אין קשר למאמר)